

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 14 lutego 2025 r.

Pozycja 73

POSTANOWIENIE

z dnia 15 listopada 2023 r.

Sygn. akt Ts 102/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.S. w sprawie zgodności:

art. 7 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, ze zm.; dalej: k.k.w.) w związku z art. 437 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, ze zm.; dalej: k.p.k.) w związku z art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 1 § 2 k.k.w. w zakresie, w jakim „umożliwia umorzenie postępowania wykonawczego w sprawie złożonej przez [s]karżącego skargi na decyzję [d]yrektora [z]akładu [k]arnego z powodu zmiany jednostki penitencjarnej tj. przeniesienia [s]karżącego do innej jednostki penitencjarnej niż jednostka, w której zapadła niekorzystna decyzja [d]yrektora [z]akładu [k]arnego tj. bez jej merytorycznego rozpoznania”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 11 maja 2022 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Dyrektor Zakładu Karnego w C. decyzją z 20 sierpnia 2021 r. nie uwzględnił wniosku skarżącego, osadzonego wówczas w tej jednostce penitencjarnej, o wydanie mu kopii stanowisk Dyrektora tego Zakładu, przesłanych z jego skargami do Sądu Okręgowego w B. (dalej: Sąd Okręgowy).

Po rozpoznaniu skargi skarżącego na powyższą decyzję Sąd Okręgowy postanowieniem z 14 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]) uchylił ją i umorzył postępowanie wykonawcze w sprawie skarżącego, stwierdziwszy bezprzedmiotowość procedowania z uwagi na przetransportowanie skarżącego z Zakładu Karnego w C., w którym nie uwzględniono jego wniosku, do Zakładu Karnego w R.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 5 lipca 2022 r. wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) udokumentowanie daty złożenia przez skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej; 2) doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem (wraz z czterema kopiami): a) decyzji Dyrektora Zakładu Karnego w C. z 20 sierpnia 2021 r., b) orzeczenia Sądu Rejonowego w R. o ustanowieniu dla skarżącego pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej. Skarżący odniósł się do zarządzenia w piśmie z 2 sierpnia 2022 r. (data nadania).

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 18 kwietnia 2023 r. skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: 1) doręczenie pełnomocnictwa substytucyjnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, wskazującego sprawę, w związku z którą złożono skargę konstytucyjną (wraz z czterema kopiami); 2) wyjaśnienie, w jaki sposób zaskarżone przepisy naruszają – zdaniem skarżącego – jego konstytucyjne prawa lub wolności wynikające z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także uzasadnienie zarzutu niezgodności tych przepisów ze wskazanymi postanowieniami Konstytucji; 3) podanie, czy od wskazanego w skardze konstytucyjnej ostatecznego orzeczenia został wniesiony: a) zwyczajny środek zaskarżenia, a jeśli tak – doręczenie odpisu lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem, zapadłego w wyniku rozpoznania tego środka, orzeczenia z uzasadnieniem (wraz z czterema kopiami), b) nadzwyczajny środek zaskarżenia. Skarżący odpowiedział na wezwanie w piśmie z 2 maja 2023 r. (data nadania; dalej: pismo).

Zdaniem skarżącego został on pozbawiony prawa do sądu przez brak rozpoznania merytorycznego jego skargi na decyzję Dyrektora Zakładu Karnego w C. z 20 sierpnia 2021 r. i umorzenie postępowania wykonawczego z uwagi na zmianę miejsca pobytu skarżącego. W jego przekonaniu „[u]znane, że takie postępowanie jest zasadne prowadziłyby do sytuacji, w której osadzeni byłiby nagminnie przetransportowywani do innych jednostek penitencjarnych, w momencie złożenia skargi na decyzję dyrektora, co uniemożliwiłoby im korzystanie z przysługujących im na gruncie konstytucji uprawnień” (s. 2 pisma). Skarżący podniósł, że „gdyby skarga na decyzję dyrektora okazała się zasadna to (...) mógłby dochodzić swoich roszczeń w oparciu o art. 77 Konstytucji” (s. 2 pisma).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. Jeżeli skarga konstytucyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia (art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK).

W niniejszej sprawie sędzia Trybunału uznał, że wniesiona skarga nie spełnia m.in. wymogu formalnego określonego w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK, w związku z czym zarządzeniem z 18 kwietnia 2023 r. wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych. Jednocześnie pouczył go, że w wypadku ich nieusunięcia w wyznaczonym terminie wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W piśmie z 2 maja 2023 r. skarżący wskazał, że został pozbawiony „prawa do sądu, gdyż z uwagi na umorzenie postępowania nie została merytorycznie rozpoznana jego skarga” na decyzję dyrektora zakładu karnego, natomiast gdyby skarga okazała się zasadna, to „mógłby dochodzić swoich roszczeń w oparciu o art. 77 Konstytucji” (s. 1 i 2 pisma). Jednocześnie skarżący nie sformułował jakichkolwiek zarzutów w stosunku do kwestionowanych w skardze: art. 7 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, ze zm.; dalej: k.k.w.) w związku z art. 437 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, ze zm.; dalej: k.p.k.) w związku z art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 1 § 2 k.k.w. Mając to na uwadze, Trybunał Konstytucyjny uznaje, że skarżący nie usunął braków formalnych wniesionej skargi w zakresie wymogu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Okoliczność ta, zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK, stanowi podstawę odmowy nadania przedmiotowej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Na marginesie Trybunał wskazuje, że określony przez skarżącego przedmiot skargi wykracza poza zakres właściwości Trybunału Konstytucyjnego, wynikający z art. 79 ust. 1 Konstytucji. Przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w trybie skargi konstytucyjnej nie mogą być bowiem akty stosowania prawa, a Trybunał nie pełni funkcji kolejnej instancji odwoławczej. Trybunał Konstytucyjny jest sądem prawa, a nie organem sprawującym nadzór judykacyjny nad sądami.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.